

Évközi 24. vasárnap

Mt 18,21-35

Megbocsátani!

József Attila a Nem én kiáltok című versében így fogalmaz: „Hiába fürösztőd önmagadban, / csak másban moshatod meg arco- dat.” Kevés magyar irodalmi műben jut kifejezésre, hogy a megbocsátás szakrális dolog. A mai evangéliumi szakaszban a fő hangsúly a megbocsátás kötelezettségén van. Ez a legismertebb keresztény kötelesség, amelyet számon is kérnek rajtunk ellenségeink. Lev Tolsztolj a Feltámadás című regényében ezt írja: „...meg kell bocsátani mindenkinek, megszámlálhatatlansor, mert nincsen olyan közöttünk, aki maga ne volna bűnös, és így másokat büntethetne vagy megjavíthatna.”

Vajon a személyek közötti kapcsolatra vonatkozik ez a kijelentés, vagy általános jogi elvként kell alkalmazni? Ebben a történetben személyek közötti kapcsolatra utal. Péter hétszeres megbocsátása sem tekinthető kevésnek (21. v.), hiszen a hetes szám a tökéleteséget jelenti, és nem a megbocsátások adott számát. A hetvenszer-hétszer (22. v.) ennek a szemléletnek a túlzó kifejezése, vagyis jelentése végtelen sokszor, gyakorlatilag minden. A párbeszédet követő történet csak a felvették kérdés illusztrálására szolgál (23-34. v.). Ez azonban megvilágítja a kérdés hátterét, és a pusztai elméleti feltevésből gyakorlati összefüggésbe helyezi a kérdést. Egy ember, akinek valaki más elengedett egy nagyobb tartozást (28. v.), képtelen arra, hogy egy kisebbet elengedjen embertársának (30. v.). A példázatban a bűn és a tartozás az elengedés és a megbocsátás azonos kategória. Ha felületesen behelyettesítjük a példázat szereplőit, akkor mondhatjuk, hogy Isten a király, aki minden vétkünket megbocsátja, és mi vagyunk az adósok, akik ebből nem vonják le a következtetést, hogyan viselkednek.

Világos azonban, hogy ezt az elvet nem lehet civil jogi elvvé tenni, mert a társadalomban a bűnért járó arányos büntetés az elrettentés miatt van azok számára, akikben nem működik erkölcsi gátlás. A jog tehát nem az erkölcsi érzékkel rendelkező emberekkel, hanem az erkölcsi érzék nélküli emberekkel foglalkozik. Ezek számára a megbocsátás azt jelentené, hogy szabadon elkövethetnek akármilyen vét-

ket, a megbocsátás keresztény parancsa miatt úgy sem fognak bűnhődni.

A megbocsátás kérdése csak a bűnbánattartókkal kapcsolatban jöhet szóba. Jézus tanításában a bűn titokzatos dolog. Két irányban hat. Egyrészt valakit sért, másrészt az is sérül, aki elköveti. Aki mindenkor átéli, annak van bűntudata. A bűntudat és a lelkismeretfurdalás olyan kegyetlen dolog, amit ez esetben nem lehet megszüntetni, mert a vétket nem lehet meg nem történtté tenni. Sőt azt az elégtétel sem teszi meg nem történtté. Egy gyilkosság esetében például nincs is megfelelő elégtétel. Megbánással nem lehet feltámasztani valakit, nem lehet visszaadni az életét. Aki ezt az állapotot egyedül gyógyítani tudja, az a sérült vagy annak a hozzáartozója. A bűn akkor sem szűnik meg, de a bűnös ember elindulhat a kiengesztelődés útján. Önmagának nem bocsáthat meg, önmagát nem mentheti fel a lelkismeretes ember. Ezért csak másban moshatja meg bemocskolódott lelkét, vagy csak más tudja tisztára mosni a megbocsátással.

Az Isten lehetőséget adott, hogy újrakezdjük az életünket. Amikor megbocsát, elhiszi nekünk, hogy nem akarunk igazán bűnben élni, és a tisztább élet után vágyunk. Az ilyen fellángolások után számos esetben elzüllések, bukások, újabb bűnök következnek, de Isten újra megbocsát a bűnbánó embernek.

Sokan feledni szokták bűneiket, de egy életen át számon tartják a sértest. Úgy vélem, hogy a megbocsátás fontosságát hangsúlyozó kijelentés valójában erre a magatartásra és a személyek közötti kapcsolatot megfertőző, megalapozott harag megszüntetésére vonatkozik. Akinek nincs bűntudata, annak számára a megbocsátás értékterhel gyengeség jele. Nem is érdemes vele kísérletezni. A megbocsátás szent dolog, és csak abban az esetben fejti ki áldásos hatását a lélekre, ha ezt a vétkes fél is tudja.

A hetvenszer megbocsátó imája

Urunk, az irgalmasság Istene, könyörülj rajtunk, bűnösökön. Taníts meg bennünket a könyörületre és a megbocsátásra. Ne engedd, hogy hasonlók legyünk a könyörtelen szolgához, aki nem követte ura irgalmasságát. Emlékeztess minket arra, hogy gyengeink miatt milyen sokszor esünk el életünk rögös útján. Szítsd fel szívünkben a megbocsátást és a segítő szándékot botladozó testvéreink iránt. Add meg nekünk az irgalom lelkét, hogy akaratod szerint kovásza legyünk eljövendő országodnak. Amen.